

هنر زنانه جنوب شرق ایران با همکاری ایران و عمان جهانی می شود

سوزن دوزی زنان بلوچ بر تار و پود یونسکو

نیلوفر منصور
خبرنگار

سوزن دوزی زنان بلوچ ایران ثبت جهانی می شود؛ هنری که پرورنده ثبت آن توسط ایران و به مشارکت و همکاری کشور عمان در حال تدوین است. قرار است این پرورنده، فروردین ماه به عنوان میراث ناملموس در فهرست پیشنهادهای یونسکو قرار گیرد.

حفظ هنر اصیل بلوچی

دیگر زمان آن گذشته که زیورآلات فقط در طلا و جواهر محصور شود. زنان روستایی و محلی به سبب سبک زندگی شان در طبیعت، ایده های خلاقانه و به صرفه ای برای تزئینات به کار می برند. هنرهای خاص و ویژه ای که هر کدام به منطقه خاصی مربوط می شود، هرچند در مناطق دیگری می توان یافت اما اصالت آن فقط به یک قوم و منطقه خاص مربوط می شود، مثل لباس های محلی بلوچی که هویت و اصالت مخصوص زیست در استان سیستان و بلوچستان ایران را نمایان می کند. یکی از هنرهایی که مخصوص زنان منطقه است، سوزن دوزی است؛ هنری که برخلاف هنرهای دیگر از رویاها و ذهن و احساس زنان بلوچ الهام می گیرد تا از طبیعتی که در آن زندگی می کنند. اینکه این هنر از دل روستاهای محروم و دورافتاده سیستان و بلوچستان خارج شده و در موزن های کشورهای اروپایی و بر دست ها و زیورآلات زنان سردر آورده و نقش بسته است به دلیل اصالت این خطه است که به پوشش محلی خود پایبند هستند.

حالا فعالان میراث فرهنگی این استان درصدد برآمده اند که سوزن دوزی بلوچی را به ثبت جهانی برسانند، تا بلکه اصالت سوزن دوزی حفظ شود و دیگر هیچ سوزن دوزی کپی کاری و کامپیوتری کشورهای همسایه، بازار این هنر را غصب نکنند.

عندنان حسینی، مدیر پایگاه میراث فرهنگی خلیج فارس و سواحل مکران چابهار از تشکیل پرورنده هنر سوزن دوزی بلوچ برای ثبت جهانی آن خبر می دهد و به روزنامه ایران می گوید: هنر سوزن دوزی یکی از هنرهای اصیل بانوان بلوچی است که به عنوان میراث ناملموس شناخته می شود. او اشتراکات فرهنگی، هنری، ادب و رسوم بین کشور ایران

و عمان همچنین تسریع در ثبت پرورنده در یونسکو را از جمله دلایل همکاری با عمان برای تشکیل این پرورنده مشترک جهانی اعلام می کند.

او دلیل این اشتراک را حضور بسیاری از بلوچ های ایرانی می داند که در عمان زندگی می کنند: «در عمان بلوچ های زیادی زندگی می کنند و می توان گفت حدود ۴۰ درصد از بلوچ های منطقه مکران، در کشور عمان زندگی می کنند و بسیاری از آنان در بخش های مختلف اداری و دولتی مشغول کار هستند.» او در پاسخ به اینکه آیا امکان حضور کشور دیگری در این پرورنده وجود دارد می گوید: پاکستان به عنوان یکی از کشورهای همسایه بلوچ های ایرانی بسیاری را در دل خود جای داده است اما این کشور به صورت گسترده در این حوزه فعالیت نمی کند. این هنر در کشور ایران و عمان زنده است و به همین جهت در حال حاضر این پرورنده فقط بین ایران و عمان بسته شده است.

بازار سوزن دوزی جعلی و حضور دلان

هنر سوزن دوزی بلوچی، طرح های رنگارنگی از ابریشم یا کاموا است که به کمک سوزن و قلاب روی پارچه دوخته می شود. ذوق و هنر زنان بلوچ در این رشته، روی سرآستین های پیرهن و پیش سینه نمایان است. سوزن دوزی به دلیل ظرافت خاصی که دارد زحمت و کار زیادی روی آن صرف می شود که مشکلاتی از جمله ضعیف شدن چشم، کمردرد، سردرد و ... را برای هنرمندان در بر دارد. اما از همه مهمتر نادیده گرفته شدن این هنر است و این روزها به صورت کپی و جعلی روی طرح های صنعتی در کشورهای همسایه بخصوص افغانستان که به صورت دلانی ارائه می شود اصالت این هنر را تهدید می کند. حسینی در این زمینه می گوید: بلوچ های ایرانی بسیاری در کشورهای همسایه از جمله افغانستان و پاکستان زندگی می کنند که از لباس بلوچی و سوزن دوزی های آن استفاده می کنند. بنابراین جامعه میزبان با این هنر آشناست و همین مسأله باعث کپی کاری ماشینی و فروش

سوزن دوزی به نام افغانستان شده است.

اصالتی به قدمت هزاران سال

هنر سوزن دوزی، هنر ظریف و پراسابقه ای است که چند هزار سال قدمت دارد و هیچ کس در دستی نمی داند که از چه زمانی در ایران رواج پیدا کرده است. زنان ایرانی این هنر را با دست خود می دوزند و زحمات زیادی بابت آن متقبل می شوند. اما رایج شدن سوزن دوزی های جعلی به صورت کامپیوتری و ماشینی که زمان کمتر و به صرفه تر است، نه تنها اصالت این هنر را در معرض تهدید قرار داده بلکه عملاً اشتغال بانوان این منطقه را تحت تأثیر خود قرار داده و به آن آسیب وارد می کند.

مدیر پایگاه میراث فرهنگی خلیج فارس و سواحل مکران چابهار معتقد است اگر این هنر ثبت جهانی شود مطمئناً این اصالت حفظ و به نام این منطقه ثبت می شود و زحمات چند هزار ساله زنان ایرانی محفوظ می شود.

به گفته حسینی، خانهای نیست که در آن از دختر ۸ ساله تا مادر بزرگها این هنر را بلد

نباشند و به آن عشق نوزند. تقریباً بیش از ۹۰ درصد سوزن دوزی ها در خانه به خانه این منطقه رواج دارد و به همین جهت، محلی برای کسب درآمد خانواده محسوب می شود.

این فعال میراث فرهنگی ادامه می دهد: سوزن دوزی نقش قابل توجهی در بخش صادرات در سال های اخیر داشته و بیشترین محصولی که از این منطقه صادر می شود سوزن دوزی است. این هنر که قبلاً بیشتر در لباس های محلی رواج داشت اکنون به صورت کاربردی درآمد و در وسایلی از جمله شال، ماتو، روسری، زیورآلات مثل دستبند، گردنبند و هنرهای سنتی دیگر استفاده می شود و اشتغال زیادی ایجاد کرده و بسیار مورد علاقه توریست ها و گردشگرانی است که به این منطقه سفر می کنند و از آن استقبال زیادی می شود.

او درخصوص درآمد این هنر می گوید: حداقل یک لباس بلوچی حدود ۲۰ میلیون تومان قیمت دارد؛ لباسی که با دست دوخته می شود حدود ۳ تا ۶ ماه زمان می برد و بعضاً برای آماده شدن سریعتر آن، چند خانواده را درگیر می کند. به گفته حسینی این هنر به کشورهای حوزه خلیج فارس، دبی، امارات، عمان و برخی کشورهای اروپایی صادر می شود.

کساد رگسب و کارهای اینترنتی

هنر سوزن دوزی و صنایع دستی، شغل فراگیری است که اشتغال عجیبی ایجاد کرده و این هنر به نوعی زندگی و کسب و کار و معیشت آنها محسوب می شود. بسیاری از بانوان در سیستان و بلوچستان در این بخش از بستر اینترنت و فضای مجازی برای کسب درآمد، معیشت و فروش محصولات خود استفاده می کنند، اما اتفاقات اخیر به کسب و کار آنها آسیب زیادی وارد کرده و می توان گفت تاوم مشکلات می تواند فعالیت آنها را تحت تأثیر قرار دهد و آسیب وارد کند. حسینی با بیان این مطلب ادامه می دهد: زنان بلوچ با سوزن زدن بر تار و پود پارچه، زندگی خود را می سازند، اما درآمد قابل توجهی نصیب آنها نمی شود. باید از این هنر و کسب و کار حمایت شود و جلوی تهدیداتی که دارد، گرفته شود. علاوه بر آن، در نظر گرفتن تسهیلات برای اشتغالزایی یکی از موارد مهمی است که می تواند به حفظ و ماندگاری هنر سوزن دوزی کمک کند.

ایرنا- یعقوب گویلیان، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی کردستان گفت: حمایت از طرح های توسعه گردشگری پایدار در راستای ایجاد و توسعه اشتغال در استان ضروری است. در صورتی که طرح های ارائه شده از سوی متقاضیان برای ایجاد انواع تأسیسات گردشگری؛ مشکلات زیست محیطی و قانونی نداشته باشند، استقبال و حمایت می شوند.

ایران- علیرضا شهرداری، پرستار «پیروز» یوز ساکن در پردیسان، هرگونه درخواست کمک مالی به اسم «پیروز» در شبکه های مجازی را کلاهبرداری دانست و در این رابطه هشدار داد.

ایرنا- مرتضی مطیعی فرد، پیشکسوت هنر گجبری سنتی و نویسنده کتاب «تکنولوژی گجگری و گجبری»، گفت: علت اصلی ایجاد اشکال در مرمت گنبد مسجد شیخ لطف الله آگاهی نداشتن نسبت به گچ و انتخاب اشتباه در نوع گچ بوده که در مورد مرمت گنبد مسجد جامع عباسی نیز یکی از ایرادها همین موضوع است.

مهر- حسن اکبری، معاون طبیعی و تنوع زیستی اداره کل حفاظت محیط زیست اصفهان گفت: لالین، توله خرس سیاه آسیایی پس از سه ماه تیمار در مرکز بازپروری کلاه قاضی اصفهان به پارک پردیسان تهران منتقل شد.

ایرنا- جواد براتی، پژوهشگر پژوهشکده گردشگری جهاد دانشگاهی خراسان رضوی گفت: هر تحولی که رخ دهد، گردشگری از آن بخش هایی است که سریع واکنش نشان می دهد؛ ممکن است ناگهان شرایط بهبود پیدا کند یا ناگهان بد شود.

ایرنا- رسول صادقی، مدیر پروژه گردشگری پل معلق شیشه ای، (در استان اردبیل) از سرمایه گذاری ۳ هزار میلیارد ریالی جدید در احداث پلچین لاین یک هزار متری و آبنما و ستون شیشه ای این مجموعه خبر داد و از دستگاه های مربوطه خواست در صدور مجوزهای مورد نیاز اهتمام لازم را داشته باشند تا طرح توسعه این پروژه در فصل گردشگری آتی تکمیل شود.

ایرنا- عزت الله ضرغامی، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی گفت: بخشی از تفویض اختیارات به استان ها صورت گرفته است و دیگر برای برخی تصمیم گیری ها نیاز به اجازه از مرکز نیست.

مهر- علیرضا جعفری زند، سرپرست هیأت باستان شناسی تپه اشرف گفت: کاوش های باستان شناسی در تپه اشرف با سنگ اندازی های اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و تغییر شهر دار اصفهان متوقف شد و اکنون در وضعیت اسفناکی رها شده است.

ایرنا- جلیل جبجاری، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی آذربایجان غربی با بیان اینکه فقط ۱۰ درصد محوطه ها و تپه های تاریخی این استان تعیین حریم شده اند، به حریم مخوش برخی بناها و محوطه های تاریخی و نیاز فوری به تعیین حریم در بافت های شهری اشاره کرد و از تهیه طرح ویژه محافظت از شهر تاریخی ارومیه خبر داد.

آگهی فراخوان تجدید مناقصه عمومی یک مرحله ای
شماره تماس: ۰۲۶-۳۳۳۶۵۰۷۴

آگهی فراخوان مزایده عمومی
شماره تماس: ۰۲۶-۳۳۳۶۵۰۵۵

آگهی مناقصه عمومی
شماره مناقصه: ۴۷-۰۸-۱۴۰۱

آگهی فراخوان عمومی جهت شناسایی پیمانکاران و تعیین کنندگان
شماره: ۱۴-۱۴۰۱

آگهی شناسایی پیمانکار نوبت اول
شرکت پالایش نفت لاوان
شماره تماس: ۰۲۶-۳۳۳۶۵۰۷۴

آگهی مناقصه عمومی - مناقصه شماره MO-140107
شماره تماس: ۰۲۶-۳۳۳۶۶۰۰۱۱۷۵

آگهی تمدید مرحله اول مناقصه عمومی شماره: ۱۱-۱۴۰۱
شماره تماس: ۰۲۶-۳۳۳۶۶۰۰۱۱۷۵

روابط عمومی شرکت پارس خودرو
شماره تماس: ۰۲۶-۳۳۳۶۶۰۰۱۱۷۵